

Czwartek, 12 maja 2016 r.

P8_TA(2016)0225

Obowiązek wskazywania kraju lub miejsca pochodzenia pewnych środków żywnościowych**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie obowiązkowego wskazania kraju lub miejsca pochodzenia niektórych rodzajów żywności (2016/2583(RSP))**

(2018/C 076/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004⁽¹⁾ (rozporządzenie w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności), a w szczególności art. 26 ust. 5 i 7 tego rozporządzenia,
- uwzględniając sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie obowiązkowego określenia kraju lub miejsca pochodzenia mleka, mleka wykorzystywanego jako składnik w przetworach mlecznych oraz rodzajów mięsa innych niż mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie i drobiowe (COM(2015)0205) oraz sprawozdanie dotyczące obowiązkowego wskazania państwa lub miejsca pochodzenia żywności nieprzetworzonej, produktów jednoskładnikowych oraz składników, które stanowią więcej niż 50 % środka spożywczego (COM(2015)0204),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 grudnia 2013 r. dotyczące obowiązkowego podawania kraju lub miejsca pochodzenia mięsa wykorzystywanego jako składnik (COM(2013)0755) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie oznaczania pochodzenia mięsa wykorzystywanego jako składnik: postawa konsumentów, analiza możliwych scenariuszy i skutków (SWD(2013)0437),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie oznaczania kraju pochodzenia mięsa w przetworzonej żywności⁽²⁾ i oficjalną odpowiedź Komisji przyjętą dnia 6 maja 2015 r.,
- uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1337/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wskazania kraju pochodzenia lub miejsca pochodzenia świeżego, schłodzonego i zamrożonego mięsa ze świń, z owiec, kóz i drobiu⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lutego 2014 r.⁽⁴⁾ w sprawie wyżej wspomnianego rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1337/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie kryzysu żywnościowego, oszustw w łańcuchu dostaw żywności i nadzoru nad nimi⁽⁵⁾,
- uwzględniając pytanie do Komisji na temat obowiązkowego wskazania kraju lub miejsca pochodzenia pewnych środków żywnościowych (O-000031/2016 – B8-0363/2016),

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0034.⁽³⁾ Dz.U. L 335 z 14.12.2013, s. 19.⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0096.⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0011.

Czwartek, 12 maja 2016 r.

- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
  - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 26 ust. 5 rozporządzenia w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności Komisja miała obowiązek przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 13 grudnia 2014 r. sprawozdania dotyczące obowiązku wskazywania kraju lub miejsca pochodzenia rodzajów mięsa innych niż wołowe, wieprzowe, baranie, kozie i drobiowe, mleka, mleka wykorzystywanego jako składnik w produktach mlecznych, nieprzetworzonych środków spożywczych, produktów jednoskładnikowych oraz składników stanowiących więcej niż 50 % danego środka spożywczego;
- B. mając na uwadze, że art. 26 ust. 8 rozporządzenia w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności zawierał wymóg, aby do dnia 13 grudnia 2013 r. Komisja przyjęła akty wykonawcze dotyczące stosowania ust. 3 tego artykułu;
- C. mając na uwadze, że przepisy dotyczące wskazania miejsca pochodzenia zostały już wprowadzone i funkcjonują skutecznie dla wielu innych produktów spożywczych, w tym nieprzetworzonego mięsa, jaj, owoców i warzyw, ryb, miodu, oliwy z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia, oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia, wina i napojów spirytusowych;
- D. mając na uwadze, że art. 26 ust. 7 rozporządzenia w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności stanowi, iż sprawozdania te muszą m.in. uwzględniać potrzebę uzyskania informacji przez konsumenta, wykonalność obowiązku wskazania kraju lub miejsca pochodzenia oraz analizę kosztów i korzyści z wprowadzenia takich środków; mając na uwadze, że w ustępie tym jest również mowa o tym, że Komisja może dołączyć do tych sprawozdań wnioski mające na celu zmianę odpowiednich przepisów UE;
- E. mając na uwadze, że w art. 26 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności podkreślono, iż wskazanie kraju lub miejsca pochodzenia jest obowiązkowe w przypadku, gdy zaniechanie ich wskazania mogłoby wprowadzać w błąd konsumenta co do rzeczywistego kraju lub miejsca pochodzenia środka spożywczego, w szczególności gdyby informacje towarzyszące środkowi spożywczemu lub etykieta jako całość mogły sugerować, że dany środek spożywczy pochodzi z innego kraju lub miejsca;
- F. mając na uwadze, że w dniu 20 maja 2015 r. Komisja opublikowała sprawozdanie w sprawie obowiązkowego określenia kraju lub miejsca pochodzenia mleka, mleka wykorzystywanego jako składnik w przetworach mlecznych oraz rodzajów mięsa innych niż mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie i drobiowe („sprawozdanie w sprawie mleka i innych rodzajów mięsa”) oraz sprawozdanie dotyczące obowiązkowego wskazania państwa lub miejsca pochodzenia żywności nieprzetworzonej, produktów jednoskładnikowych oraz składników, które stanowią więcej niż 50 % środka spożywczego;
- G. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem Komisji COM(2013)0755 im bardziej złożone są etapy rozbioru i przetwarzania w sektorze mięsa oraz im bardziej zaawansowany jest poziom przetwórstwa, tym bardziej złożona staje się identyfikowalność służąca wskazaniu miejsca pochodzenia;
- H. mając na uwadze, że łańcuch dostaw żywności jest często długi i złożony, i obejmuje liczne podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze oraz inne strony; mając na uwadze, że konsumenci coraz mniej zdają sobie sprawę z tego, jak wytwarzana jest żywność, którą jedzą, a podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze nie zawsze mają kontrolę nad całym łańcuchem produktu;
- I. mając na uwadze, że ogólnie gotowość konsumentów do płacenia za informację o pochodzeniu okazała się bardzo niewielka, chociaż badania konsumentów ⁽¹⁾ dotyczące ich gotowości do płacenia wskazują, iż konsumenci w znacznej większości są gotowi płacić dodatkowo za informację o pochodzeniu;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/labelling_legislation_final_report_ew_02_15_284_en.pdf, s. 50.

Czwartek, 12 maja 2016 r.

- J. mając na uwadze, że Parlament w rezolucji z dnia 11 lutego 2015 r. nalegał, by Komisja przedstawiła w następstwie sprawozdania z dnia 17 grudnia 2013 r. wnioski ustawodawcze, których celem będzie wprowadzenie obowiązku wskazywania pochodzenia mięsa zawartego w przetworzonej żywności w celu zagwarantowania większej przejrzystości w łańcuchu żywnościowym oraz lepszego informowania europejskich konsumentów, przy czym należy uwzględnić ocenę skutków oraz unikać nadmiernych kosztów i obciążeń administracyjnych; mając na uwadze, że Komisja jeszcze nie przedstawiła wniosków ustawodawczych w następstwie sprawozdania;
- K. mając na uwadze, że ścisłe specyfikacje istnieją tylko w odniesieniu do nieobowiązkowych systemów jakości takich jak chroniona nazwa pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenie geograficzne (ChOG) czy gwarantowana tradycyjna specjalność (GTS), natomiast kryteria stosowane w systemach dobrowolnego etykietowania żywności objętych rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011 mogą się między sobą znacznie różnić;

Mleko spożywcze i mleko wykorzystywane jako składnik w przetworach mlecznych

1. zwraca uwagę, że w motywie 32 rozporządzenia w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności stwierdzono, iż mleko jest jednym z produktów, w odniesieniu do których określenie miejsca pochodzenia jest uważane za szczególnie istotne;
2. podkreśla, że według badania Eurobarometru z 2013 r. 84 % obywateli UE uważa, że wskazywanie pochodzenia mleka jest konieczne, niezależnie od tego, czy jest ono sprzedawane jako takie, czy też jest składnikiem przetworów mlecznych; stwierdza, że jest to jeden z kilku czynników mogących mieć wpływ na zachowania konsumentów;
3. podkreśla, że obowiązkowe wskazywanie pochodzenia mleka, sprzedawanego jako takie lub używanego jako składnik przetworów mlecznych, stanowi środek pozwalający chronić jakość przetworów mlecznych i utrzymać miejsca pracy w sektorze, który przechodzi poważny kryzys;
4. zwraca uwagę, że zgodnie z badaniem dołączonym do sprawozdania Komisji w sprawie mleka i innych rodzajów mięsa koszty obowiązkowego wskazania miejsca pochodzenia mleka oraz mleka wykorzystywanego jako składnik przetworów mlecznych rosną wraz ze wzrostem złożoności procesu produkcji; zwraca uwagę, że w tym samym badaniu zasugerowano, iż przedsiębiorcy w niektórych państwach członkowskich wyolbrzymili wpływ obowiązkowego wskazania miejsca pochodzenia na konkurencyjność, gdyż w badaniu nie udało się znaleźć jasnego uzasadnienia podanych przez tych przedsiębiorców szacunków dotyczących wysokich kosztów, lecz stwierdzono, że już to samo w sobie może świadczyć o zdecydowanym sprzeciwie wobec wskazywania miejsca pochodzenia;
5. wzywa Komisję do utworzenia grupy roboczej mającej dokładniej ocenić sprawozdanie Komisji opublikowane w dniu 20 maja 2015 r., aby określić, które koszty można ograniczyć do akceptowalnego poziomu, jeżeli dalsze propozycje dotyczące obowiązkowego oznaczania kraju pochodzenia będą ograniczały się do produktów mlecznych i nisko przetworzonych przetworów mlecznych;
6. wysoko ocenia zawartą w badaniu analizę kosztów i korzyści związanych z wprowadzeniem obowiązku wskazania miejsca pochodzenia w przypadku mleka i mleka wykorzystywanego jako składnik w przetworach mlecznych, lecz wyraża przekonanie, że Komisja w swoich wnioskach niedostatecznie wzięła pod uwagę pozytywne aspekty oznaczania kraju pochodzenia takich produktów, takie jak lepsze informowanie konsumentów; zwraca uwagę, że konsumenci mogą czuć się wprowadzeni w błąd, gdy informacje dotyczące obowiązkowego wskazania miejsca pochodzenia są niedostępne, a stosowane jest inne oznaczenie produktów spożywczych, np. flagi państwowe;
7. podkreśla znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw w łańcuchu procesu przetwarzania;
8. uważa, że Komisja powinna uwzględnić i przeanalizować gospodarczy wpływ obowiązkowego oznaczania pochodzenia na MŚP w zainteresowanych sektorach rolnych i spożywczych;
9. wyraża przekonanie, że we wnioskach dotyczących mleka i mleka wykorzystywanego jako składnik przetworów mlecznych Komisja prawdopodobnie przeszacowała koszty oznaczania kraju pochodzenia, które ponieśliby przedsiębiorcy, gdyż ocenione zostały wszystkie przetwory mleczne razem;

Czwartek, 12 maja 2016 r.

10. zwraca uwagę, że Komisja stwierdziła, iż koszty oznaczania kraju pochodzenia w przypadku mleka byłyby niewielkie;

Inne rodzaje mięsa

11. podkreśla, że według badania Eurobarometru z 2013 r. 88 % obywateli UE uważa, że konieczne jest wskazywanie pochodzenia rodzajów mięsa innych niż mięso wołowe, wieprzowe, baranie, kozie i drobiowe;

12. zwraca uwagę, że skandal związany z mięsem końskim wskazuje na potrzebę zwiększenia przejrzystości w łańcuchu dostaw tego mięsa;

13. zwraca uwagę, że według sprawozdania Komisji koszty operacyjne związane z obowiązkowym oznaczaniem kraju pochodzenia mięsa będącego przedmiotem sprawozdania byłyby stosunkowo niewielkie;

Mięso przetworzone

14. podkreśla, że w sprawozdaniu Komisji z dnia 17 grudnia 2013 r. dotyczącym obowiązkowego podawania kraju lub miejsca pochodzenia mięsa wykorzystywanego jako składnik przyznano, że ponad 90 % konsumentów będących respondentami badania uważa, iż ważne jest, by miejsce pochodzenia mięsa było oznaczane na przetworzonych środkach spożywczych;

15. wyraża przekonanie, że konsumenci, podobnie jak wielu pracowników sektora, opowiadają się za obowiązkowym oznaczaniem pochodzenia mięsa w daniach przetworzonych oraz że środek taki pozwoliłby utrzymać zaufanie konsumentów do produktów spożywczych przez zwiększenie przejrzystości w łańcuchu dostaw;

16. podkreśla, że obowiązek wskazania miejsca pochodzenia wszystkich produktów spożywczych leży w interesie europejskich konsumentów;

17. zwraca uwagę, że samo etykietowanie nie daje ochrony przed oszustwami, a także podkreśla potrzebę opłacalnego systemu kontroli, który zapewni zaufanie konsumentów;

18. przypomina, że dobrowolne systemy etykietowania, które są prawidłowo wdrażane w wielu państwach członkowskich, okazały się skuteczne zarówno pod względem informacji dla konsumentów, jak i dla producentów;

19. jest zdania, że nieprzyjęcie aktów wykonawczych, o których mowa w art. 26 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, nie pozwala na jego właściwe stosowanie;

20. zwraca uwagę, że w przypadku wielu przetworzonych produktów mięsnych i przetworów mlecznych (np. szynki i serów) wprowadzono już chronione nazwy pochodzenia, zgodnie z którymi pochodzenie użytego mięsa jest określone w kryteriach produkcji i zastosowanie mają zwiększone wymogi związane z identyfikowalnością produktów; w związku z tym wzywa Komisję do wspierania rozwoju produktów o chronionej nazwie pochodzenia (ChNP), chronionym oznaczeniu geograficznym (ChOG) bądź będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS) zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012⁽¹⁾, a tym samym do zagwarantowania konsumentom dostępu do wysokiej jakości produktów wiadomego pochodzenia;

21. wzywa Komisję do zapewnienia, aby żadne obowiązujące przepisy UE dotyczące oznaczania kraju pochodzenia nie zostały osłabione w trwających negocjacjach handlowych, np. negocjacjach w sprawie TTIP, oraz aby nie utrudniano wykonywania prawa do proponowania w przyszłości dalszych dodatkowych przepisów w zakresie oznaczania kraju pochodzenia w przypadku innych produktów spożywczych;

Wnioski

22. wzywa Komisję do wdrożenia obowiązku wskazywania kraju lub miejsca pochodzenia do wszystkich rodzajów mleka spożywczego, jak również przetworów mlecznych i produktów mięsnych, oraz rozważenia możliwości rozszerzenia obowiązku wskazywania kraju lub miejsca pochodzenia na produkty spożywcze jednoskładnikowe lub z przewagą jednego składnika przez przygotowanie wniosków ustawodawczych w tym zakresie;

⁽¹⁾ Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1–29.

Czwartek, 12 maja 2016 r.

23. wzywa Komisję do przedstawienia wniosków ustawodawczych wprowadzających obowiązek wskazywania pochodzenia mięsa zawartego w przetworzonych środkach spożywczych w celu zapewnienia większej przejrzystości w całym łańcuchu żywnościowym oraz lepszego informowania konsumentów w kontekście skandalu związanego z mięsem końskim i innych przypadków fałszowania żywności; zwraca ponadto uwagę, że wymogi obowiązujące w zakresie etykietowania powinny uwzględniać zasadę proporcjonalności oraz obciążenia administracyjne spoczywające na podmiotach prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze i organach egzekwowania prawa;
24. wyraża przekonanie, że obowiązkowe wskazanie miejsca pochodzenia środków spożywczych ma na celu przywrócenie zaufania konsumentów do produktów spożywczych; wzywa Komisję do przedstawienia odnośnego wniosku przy uwzględnieniu przejrzystości informacji i ich czytelności dla konsumentów, rentowności przedsiębiorstw europejskich oraz siły nabywczej konsumentów;
25. podkreśla znaczenie równych warunków działania na rynku wewnętrznym i nawołuje Komisję do uwzględnienia tej kwestii podczas omawiania przepisów dotyczących obowiązkowego wskazania miejsca pochodzenia;
26. wzywa Komisję do wsparcia systemów etykietowania związanych z dobrostanem zwierząt podczas hodowli, transportu i uboju;
27. wyraża ubolewanie, że Komisja nie podjęła dotychczas żadnych działań w celu umieszczenia jaj i produktów jajecznych w wykazie środków spożywczych objętych obowiązkiem wskazywania miejsca pochodzenia, mimo że szczególnie tanie produkty z płynnej masy jajowej lub jaj suszonych wykorzystywane przede wszystkim w produktach przetworzonych trafiają na rynek UE w ramach przywozu z państw trzecich i wyraźnie obchodzą obowiązujący w UE zakaz chowu klatkowego; w związku z tym uważa, że obowiązek wskazania miejsca pochodzenia i formy chowu w przypadku produktów jajecznych i środków spożywczych zawierających jaja mogłyby poprawić przejrzystość i ochronę, a ponadto wzywa Komisję do przedłożenia analizy sytuacji rynkowej i ewentualnie do przygotowania odpowiednich wniosków ustawodawczych;
28. wyraża przekonanie, że oznaczanie kraju pochodzenia mleka spożywczego i nisko przetworzonych przetworów mlecznych (takich jak ser i śmietana), a także nisko przetworzonych produktów mięsnych (takich jak kiełbasy i boczek) znacznie zmniejszyłoby powiązane koszty oraz że ten wariant etykietowania należy zbadać w pierwszej kolejności;
29. wyraża przekonanie, że wskazanie miejsca pochodzenia samo w sobie nie zapobiega oszustwom; w związku z tym opowiada się zdecydowanie za dalszymi surowymi kontrolami, lepszym egzekwowaniem istniejących przepisów i zaostrzeniem kar;
30. wzywa Komisję do podjęcia działań koniecznych do zwalczania oszustw w odniesieniu do przepisów dotyczących dobrowolnego wskazywania miejsca pochodzenia środków spożywczych;
31. zwraca się do Komisji o wsparcie istniejących systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych objętych rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012 oraz apeluje o przyspieszenie europejskich kampanii promocyjnych tych produktów;
32. zwraca się po raz kolejny do Komisji o dopełnienie prawnego obowiązku przyjęcia do dnia 13 grudnia 2013 r. aktów wykonawczych koniecznych do właściwego egzekwowania art. 26 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, tak aby organy krajowe mogły nakładać odpowiednie kary;

o

o o

33. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.
-